

**ПЛАТФОРМА ЗА САРАДЊУ ИНСТИТУЦИЈЕ
ОМБУДСМЕНА ЗА ЉУДСКА ПРАВА БИХ СА
НЕВЛАДИНИМ СЕКТОРОМ**

Сарајево, октобар 2010

ПЛАТФОРМА ЗА САРАДЊУ ИНСТИТУЦИЈЕ ОМБУДСМЕНА ЗА ЉУДСКА ПРАВА БИХ СА НЕВЛАДИНИМ СЕКТОРОМ

I - УВОД

Омбудсмен за људска права БиХ је национална институција за људска права успостављена са специфичним мандатом осигурања заштите и промоције људских права. Успостава Институције је заснована на Споразума о људским правима (Анекс 6 Општег оквирног споразума за мир у БиХ) и Закону о Омбудсмену за људска права БиХ.¹ Наведеним законом је дефинисано питања надлежности и функционисања Институције омбудсмена БиХ у смислу осигурања ефективног функционисања механизма заштите људских права и основних слобода, како је гарантована Уставом БиХ и међународним споразумима уз додатак Уставу.

Широко успостављен мандат Институције захтјева посједовање способности за обављање функције мониторинга, савјетовања и издавања препорука по разним питањима која се односе на људска права, али и успоставу сарадње са регионалним и међународним организацијама, те промоцију људских права кроз подизање свијести у јавности и кроз образовање и истраживања о људским правима. Како би се осигурала реализација мандата, **један од приоритета Институције је свакако јачање односа и дијалога са невладиним сектором.** Ово је посебно изражено, а на бази искустава Институције омбудсмена у области осигурања правне помоћи, промоције људских права, што укључује потребу организовања тренинга, истраживања, издавање приручника и сл., те сачињавања прегледа законодавства са аспекта његове усклађености са међународним стандардима.

---

¹ “Службени гласник БиХ, бр. 32/00, 19/02 и 32/06

Цијенећи да сарадња са невладиним сектором треба да буде суштинска, а не формална, те заснована на партнерским основама, Омбудсмени за људска права БиХ су 28. априла 2009 године одржали први консултативни састанак са представницима НВО организација у Бањој Луци. Консултације су, уз подршку ОДИHR-а и OSCE мисије у БиХ настављене и у 2010. години и то 09.06.2010. у Сарајеву и 11.06.2010. у Бањој Луци.

Разматрајући питање достигнуте сарадње између Институције омбудсмена и невладиних организација закључено је да је ова сарадња још увијек на неком почетном нивоу и углавном усмјерена на реализовање парцијалних активности. Као позитивност истакнута је независност националне Институције за људска права, изграђени капацитети, враћен дигнитет Институције и постојање искрене спремности за заштиту и промоцију људских права са обе стране. Закључено је да се формализацији сарадње између Институције омбудсмена и НВО треба приступити тек пошто се заједнички дефинишу области и модалитете те сарадње. Закључци са ових консултативних састанака су били основа за креирање ове Платформе.

II - ОБЛАСТИ САРАДЊЕ

Институција омбудсмена за људска права БиХ ће сарађивати првенствено са НВО у областима које су у току консултативних састанака утврђене као приоритетне. Важно је истаћи да је током консултација наглашена важност **одржавања редовних периодичних састанака** између Институције омбудсмена и НВО како би се заједнички расправила одређена питања из области људских права и по потреби редефинисали приоритети.

Као области у којима је изражена потреба сарадње између Институције омбудсмена и НВО је дефинисана **сфера заштите економских и социјалних права, посебно угрожених група** при чему је истакануто питање уживања људских права особа са инвалидитетом, дјеце, жена, мањина и повратничке популације. Исказана је и потреба осигурања сарадње у области заштите од насиља у породици, и заштите жена у руралним срединама. **Слобода приступа информацијама, ефикасност судског система**, укључујући питања права на

приступ суду кроз осигурање бесплатне правне помоћи, заштиту свједока, извршење судских одлука су такођер значајне области могуће сарадње између Институције омбудсмена и НВО.

Консултативни процес је показао да је највећа изражена потреба **за сарадњом у области спречавања дискриминације** са посебним фокусом на осигурање примјене Закона о забрани дискриминације. Имајући у виду да је Институција омбудсмена централна институција за заштиту од дискриминације, а да у Закону нису јасно прецизирани начини реализације овог мандата то ствара потребу креирања инструмената које би Институција омбудсмена требала користити у остваривању ове законске обавезе. Ово се посебно односи на кориштење механизма медијације, давања мишљења, односа према судској заштити и сл.

Обавеза успоставе националног превентивног механизма (НПМ) у складу са одредбама Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и досадашњим искуствима да се као најефикаснији модел показао модел у којем је НПМ институција омбудсмена уз успостављену сарадњу са НВО ствара обавезу даљег јачања сарадње Између Институције омбудсмена и НВО.

III - ОБЛИЦИ САРАДЊЕ

Институција омбудсмена, узимајући у обзир стајалишта изнесена у току консултативног процеса сарадњу са НВО намјерава реализовати кроз организовање заједничких догађаја као што су обиљежавања значајних датума везаних за људска права, организовање конференција, радионица, семинара, округлих столова, размјену информација, издавање заједничких публикација, заједничких препорука о начину рада, формирање заједничких група за анализу одређених права, заједничке посјете установама и сл.

IV - ПРИНЦИПИ САРАДЊЕ

Институција омбудсмена ће осигурати да **сарадња буде редовна, транспарентна, свеобухватна и садржајна**. У том циљу, Омбудсмени БиХ ће до краја сваке календарске године расписати јавни позив НВО са сарадњу у којем ће бити дефинисане области и облици сарадње. Како би се осигурала транспарентност процеса, биће сачињени Критеријуми за одабир НВО са којима ће бити потписан Меморандум о сарадњи. Овим Меморандумом прецизно ће се одредити заједничке обавезе обје стране.

Препознавши значај постојања трајне комуникације са НВО, Омбудсмени су у Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовали радно мјесто савјетника у оквиру чијег описа послова и радних задатака је и обавеза координације сарадње са НВО. На ово радно мјесто је тренутно распоређена Алмедина Карић.

ОМБУДСМЕНИ ЗА ЉУДСКА ПРАВА БИХ

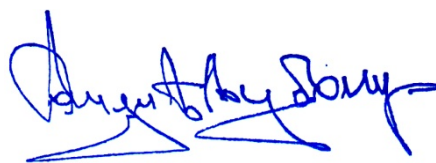

Јасминка Џумхур

Нивес Јукић

Љубомир Сандић